

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести до [Податкового кодексу України](#) (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., NN 13 - 17, ст. 112) такі зміни:

1. У пункті 14.1 статті 14:

1) абзац перший підпункту 14.1.71 доповнити реченням такого змісту: "Це визначення не поширюється на операції, що визнаються контрольованими відповідно до статті 39 цього Кодексу";

2) підпункт 14.1.159 викласти в такій редакції:

"14.1.159. пов'язані особи - юридичні та/або фізичні особи, відносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють, з урахуванням таких критеріїв:

а) для юридичних осіб:

одна юридична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами іншої юридичної особи у розмірі 20 і більше відсотків;

одна і та сама юридична або фізична особа безпосередньо та/або опосередковано володіє корпоративними правами у кожній такій юридичній особі у розмірі 20 і більше відсотків;

одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) одноособових виконавчих органів кожної такої юридичної особи;

одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради кожної такої юридичної особи;

принаймні 50 відсотків складу колегіального виконавчого органу та/або наглядової ради кожної такої юридичної особи складають одні і ті самі фізичні особи;

одноособові виконавчі органи таких юридичних осіб призначені (обрані) за рішенням однієї і тієї самої особи (власника або уповноваженого ним органу);

юридична особа має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від однієї юридичної особи та/або кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших юридичних осіб,

гарантованих однією юридичною особою, стосовно іншої юридичної особи перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, - більше ніж у 10 разів);

б) для фізичної особи та юридичної особи:

фізична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами юридичної особи у розмірі 20 і більше відсотків;

фізична особа має право призначати (обирати) одноособовий виконавчий орган такої юридичної особи або призначати (обирати) не менш як 50 відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

фізична особа здійснює повноваження одноособового виконавчого органу в такій юридичній особі;

фізична особа має повноваження на призначення (обрання) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від фізичної особи, наданих юридичній особі, та/або будь-яких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших фізичних осіб, наданих юридичній особі, які надаються під гарантії цієї фізичної особи, перевищують суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, - більше ніж у 10 разів);

в) для фізичних осіб - чоловік (дружина), батьки (у тому числі усиновлювачі), діти (повнолітні/неповнолітні, у тому числі усиновлені), повнорідні та неповнорідні брати і сестри, опікун, піклувальник, дитина, над якою встановлено опіку чи піклування.

Усі корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) юридичній особі в іншій юридичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:

безпосередньо належать такій юридичній особі в іншій юридичній особі;

належать будь-якій із пов'язаних сторін такої юридичної особи в іншій юридичній особі.

Для цілей визначення, чи володіє фізична особа безпосередньо та/або опосередковано корпоративними правами у розмірі 20 і більше відсотків у юридичній особі, усі корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) фізичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:

безпосередньо належать такій фізичній особі в юридичній особі;

належать будь-яким пов'язаним особам такої фізичної особи у зазначеній юридичній особі.

Розмір частки володіння корпоративними правами розраховується у разі:

опосередкованого володіння (в одному ланцюгу) - шляхом множення часток володіння корпоративними правами;

володіння через кілька ланцюгів - шляхом підсумовування часток володіння корпоративними правами в кожному ланцюгу.

У разі коли частка володіння корпоративними правами кожної особи в наступній юридичній особі в ланцюгу перевищує 20 відсотків, усі особи такого ланцюга є пов'язаними (незалежно від результатів множення).

Пряма або опосередкована участь держави в юридичних особах не є підставою для визнання таких юридичних осіб пов'язаними. Такі платники податків можуть бути визнані пов'язаними з інших підстав, передбачених цим підпунктом.

За наявності обставин, зазначених у підпунктах "а" - "в" цього підпункту, юридичні та/або фізичні особи, які є сторонами господарської операції, мають право самостійно визнати себе для цілей оподаткування пов'язаними особами з підстав, не передбачених у цьому підпункті.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, в судовому порядку може довести на основі фактів і обставин, що одна юридична або фізична особа здійснювала практичний контроль за бізнес-рішеннями іншої юридичної особи та/або що та сама фізична або юридична особа здійснювала практичний контроль за бізнес-рішеннями кожної юридичної особи";

3) підпункт 14.1.251¹ виключити.

2. Пункт 20.1 статті 20 доповнити підпунктом 20.1.40¹ такого змісту:

"20.1.40¹. звертатися до суду щодо визнання осіб пов'язаними на основі фактів і обставин, що одна особа здійснювала практичний контроль за бізнес-рішеннями іншої юридичної особи та/або що та сама фізична або юридична особа здійснювала практичний контроль за бізнес-рішеннями кожної юридичної особи".

3. Статтю 39 викласти в такій редакції:

"Стаття 39. Трансфертне ціноутворення

39.1. Принцип "витягнутої руки"

39.1.1. Платник податку, який бере участь у контрольованій операції, повинен визначати обсяг його оподатковуваного прибутку відповідно до принципу "витягнутої руки".

39.1.2. Обсяг оподатковуваного прибутку, отриманого платником податку, який бере участь в одній чи більше контрольованих операціях, вважається таким, що відповідає принципу "витягнутої руки", якщо умови зазначених операцій не відрізняються від умов, що застосовуються між непов'язаними особами у співставних неконтрольованих операціях.

39.1.3. Якщо умови в одній чи більше контрольованих операціях не відповідають принципу "витягнутої руки", прибуток, який був би нарахований платнику податків в умовах контрольованої операції, що відповідає зазначеному принципу, включається до оподатковуваного прибутку платника податку.

39.1.4. Встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" проводиться за методами, визначеними пунктом 39.3 цієї статті, з метою перевірки правильності, повноти нарахування та сплати податку на прибуток підприємств та податку на додану вартість.

39.2. Контрольовані операції

39.2.1. Для цілей цього Кодексу контрольованими операціями є:

39.2.1.1. Для цілей нарахування податку на прибуток підприємств:

а) господарські операції, які впливають на об'єкт оподаткування сторін (сторони) таких операцій, що здійснюються платниками податків з пов'язаними особами - нерезидентами;

б) господарські операції з продажу товарів через комісіонерів - нерезидентів.

39.2.1.2. Для цілей нарахування податку на прибуток підприємств господарські операції, які впливають на об'єкт оподаткування платника податків, однією із сторін яких є нерезидент, зареєстрований у державі (на території), яка включена до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Під час визначення такого переліку Кабінет Міністрів України враховує такі критерії:

держави (території), у яких ставка податку на прибуток підприємств (корпоративний податок) на 5 і більше відсоткових пунктів нижча, ніж в Україні;

держави, які не розкривають у публічному доступі інформацію про структуру власності юридичних осіб;

держави, з якими Україною не укладені міжнародні договори з положеннями про обмін інформацією.

Такий перелік держав (територій) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, оприлюднює щороку в офіційних друкованих виданнях та на офіційному веб-сайті із зазначенням ставок податку на прибуток підприємств (корпоративний податок). Інформація про зміну ставок оприлюднюється протягом трьох місяців з дати їх зміни.

39.2.1.3. Для контрольованих операцій з нерезидентами, зареєстрованими у державах (територіях), визначених відповідно до підпункту 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 цього Кодексу, з вивезення у митному режимі експорту та/або ввезення у митному режимі імпорту товарів, що мають біржове котирування, встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" з метою оподаткування доходів (прибутку, виручки) платників податків, що є сторонами контрольованої операції, здійснюється за методом порівняльної неконтрольованої ціни.

Для визначення найбільш співставної ціни товарів за принципом "витягнутої руки" використовується середня ціна таких товарів, що склалася на товарній біржі за декаду, що передує проведенню контрольованої операції. Перелік товарних бірж для кожної групи товарів визначається Кабінетом Міністрів України.

Зазначені ціни підлягають коригуванню з урахуванням обсягу контрольованої операції, умов оплати та постачання товарів, транспортних та інших витрат, передбачених у контракті.

У разі застосування платником податків для встановлення відповідності умов таких операцій принципу "витягнутої руки" методів, зазначених у підпунктах 39.3.1.2 - 39.3.1.5 підпункту 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 цього Кодексу, платник податків повинен до 1 травня року, що настає за звітним, подати до контролюючого органу, в якому він перебуває на обліку, письмову інформацію в довільній формі, в якій зазначаються дані про всіх пов'язаних з платником податків осіб, які брали участь у ланцюгу купівлі-продажу таких товарів (до першого непов'язаного контрагента).

Інформація повинна містити дані про рівень показників рентабельності пов'язаних осіб відповідно до застосованого платником податків методу встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки".

У разі коли платник податків не подасть таку інформацію або подана інформація не містить усіх даних, достатніх для перевірки відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", контролюючий орган має право визначити рівень ціни контрольованої операції, що відповідає принципу "витягнутої руки", за методом порівняльної неконтрольованої ціни самостійно.

39.2.1.4. Господарською операцією для цілей трансфертного ціноутворення є всі види операцій, договорів або домовленостей, документально підтверджених або непідтверджених, що можуть впливати на оподатковуваний дохід платника податків, зокрема, але не виключно:

операції з товарами, такими як сировина, готова продукція тощо;

операції з надання послуг;

операції з нематеріальними активами, такими як роялті, ліцензії, плата за використання патентів, товарних знаків, ноу-хау тощо, а також з будь-якими іншими об'єктами інтелектуальної власності;

фінансові операції, включаючи лізинг, участь в інвестиціях, кредитах, комісії за гарантію тощо;

операції з капіталом, включаючи купівлю чи продаж акцій або інших інвестицій, купівлю чи продаж довгострокових матеріальних і нематеріальних активів.

39.2.1.5. Сукупність господарських операцій, що здійснюються між пов'язаними особами із залученням (за посередництвом) осіб, які не є пов'язаними з ними, визнається контрольованою за умови, що ці непов'язані особи:

не виконують в такій сукупності операцій істотних функцій, пов'язаних з придбанням (продажем) товарів (робіт, послуг), між пов'язаними особами;

не використовують в такій сукупності операцій істотних активів та/або не приймають на себе істотних ризиків для організації придбання (продажу) товарів (робіт, послуг) між пов'язаними особами.

Для цілей цього підпункту під істотними функціями та активами розуміються функції, які пов'язані особи не могли б виконати самостійно у своїй звичайній діяльності без залучення інших осіб та використання активів таких осіб. Під істотними ризиками розуміються ризики, прийняття яких є обов'язковим для ділової практики таких операцій.

39.2.1.6. Неконтрольовані операції - будь-які господарські операції, не передбачені підпунктами 39.2.1.1 - 39.2.1.2, 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 цього пункту.

Неконтрольованими вважаються операції:

у разі коли ціни (націнки) на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, ціна вважається такою, що відповідає принципу "витягнутої руки", якщо вона встановлена відповідно до правил такого регулювання. Це положення не поширюється на випадки, коли встановлюється мінімальна ціна продажу або індикативна

ціна. У такому разі ціна операції, що відповідає принципу "витягнутої руки", визначається відповідно до цієї статті, але не може бути меншою за мінімальну або індикативну ціну;

якщо під час здійснення операції обов'язковим є проведення оцінки, вартість об'єкта оцінки є підставою для встановлення відповідності принципу "витягнутої руки" для цілей оподаткування за умови, що неможливо застосувати методи, зазначені у підпункті 39.3.1 пункту 39.3 статті 39 цього Кодексу;

якщо під час проведення аукціону (публічних торгів) умови, які склалися за результатами такого аукціону (публічних торгів), обов'язковість проведення якого передбачено законом, визнаються такими, що відповідають принципу "витягнутої руки";

якщо продаж (відчуження) товарів, у тому числі майна, переданого у заставу позичальником з метою забезпечення вимог кредитора, здійснюється у примусовому порядку згідно із законодавством, умови, сформовані під час такого продажу, визнаються такими, що відповідають принципу "витягнутої руки".

39.2.1.7. Господарські операції, передбачені підпунктами 39.2.1.1 - 39.2.1.3 і 39.2.1.5 підпункту 39.2.1 цього пункту, визнаються контрольованими, якщо одночасно виконуються такі умови:

загальний обсяг доходу платника податків та/або його пов'язаних осіб від усіх видів діяльності, що враховується під час визначення об'єкта обкладення податком на прибуток підприємств, перевищує 20 млн гривень за відповідний податковий (звітний) календарний рік;

обсяг групи таких господарських операцій платника податків та/або його пов'язаних осіб з одним контрагентом перевищує 1 млн гривень (без урахування податку на додану вартість) або 3 відсотки доходу, що враховується під час визначення об'єкта обкладення податком на прибуток підприємств, платника податків за відповідний податковий (звітний) рік.

39.2.2. Зіставлення комерційних та фінансових умов операцій

39.2.2.1. Для цілей цього Кодексу контрольовані операції визнаються зіставними з неконтрольованими, якщо:

немає значних відмінностей між ними, що можуть істотно вплинути на фінансовий результат під час застосування відповідного методу трансфертного ціноутворення;

такі відмінності можуть бути усунені шляхом коригування умов та фінансових результатів неконтрольованої операції для уникнення впливу таких відмінностей на порівняння.

39.2.2.2. Під час визначення зіставності операцій аналізуються такі елементи контрольованої та зіставних операцій:

характеристика товарів (робіт, послуг), які є предметом операції;

функції, які виконуються сторонами операції, активи, що ними використовуються, умови розподілу між сторонами операції ризиків та вигод, розподіл відповідальності між сторонами операції та інші умови операції (далі - функціональний аналіз);

стала практика відносин та умови договорів, укладених між сторонами операції, які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

економічні умови діяльності сторін операції, включаючи аналіз відповідних ринків товарів (робіт, послуг), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг);

бізнес-стратегії сторін операції (за наявності), які істотно впливають на ціни товарів (робіт, послуг).

39.2.2.3. Визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операцій з умовами контрольованої операції може здійснюватися, зокрема, але не виключно, за результатами аналізу:

кількості товарів, обсягу виконаних робіт (наданих послуг);

строків виконання господарських зобов'язань;

умов проведення платежів під час здійснення операції;

офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, у разі використання такої валюти у розрахунках під час здійснення операції, зміни такого курсу;

розміру звичайних надбавок чи знижок до ціни товарів (робіт, послуг), зокрема знижок, зумовлених сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами споживчих якостей, закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації), збутом неліквідних або низьколіквідних товарів;

розподілу прав та обов'язків між сторонами операції, визначених за результатами функціонального аналізу.

39.2.2.4. Аналіз функцій, які виконуються сторонами операції, під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов операцій з умовами контрольованої та неконтрольованих операцій може проводитися з урахуванням матеріальних та нематеріальних активів, що перебувають у розпорядженні сторін операції та використовуються в цілях отримання доходу.

До таких функцій, зокрема, але не виключно, належать:

дизайн і технологічне розроблення товарів;

виробництво товарів;

складення товарів чи їх компонентів;

монтаж та/або установлення обладнання;

проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

придбання товарно-матеріальних цінностей;

здійснення оптового чи роздрібного продажу;

надання послуг з ремонту, гарантійного обслуговування;

маркетинг, реклама товарів (робіт, послуг);

зберігання товарів;

транспортування товарів;

страхування;

надання консультацій, інформаційне обслуговування;

ведення бухгалтерського обліку;

юридичне обслуговування;

надання персоналу;

надання агентських, довірчих, комісійних та інших подібних посередницьких послуг з продажу товарів (робіт, послуг);

здійснення контролю якості;

навчання та/або професійна підготовка, перепідготовка або підвищення кваліфікації персоналу;

організація збуту товарів (робіт, послуг) із залученням третіх осіб, які мають досвід відповідної роботи;

здійснення стратегічного управління, у тому числі визначення цінової політики, стратегії виробництва та реалізації товарів (робіт, послуг), обсягів продажу та асортименту товарів (робіт, послуг), їх споживчих якостей, а також здійснення оперативного управління.

39.2.2.5. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції також можуть враховуватися ризики сторін операції, пов'язані з провадженням господарської діяльності, що впливають на умови операції, зокрема, але не виключно, такі:

виробничі ризики, включаючи ризик неповного завантаження виробничих потужностей;

ризик зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов;

ризик знецінення виробничих запасів, втрати товарами споживчих якостей;

ризики, пов'язані із втратою майна чи майнових прав;

ризики, пов'язані із зміною офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України, процентних ставок, кредитні ризики;

ризик, пов'язаний з відсутністю результатів проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт;

інвестиційні ризики, пов'язані з можливими фінансовими втратами внаслідок помилок, допущених під час здійснення інвестицій, включаючи вибір об'єкта інвестування;

ризик заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;

підприємницькі (комерційні) ризики, пов'язані із здійсненням стратегічного управління, включаючи цінову політику та стратегію виробництва і реалізації товарів (робіт, послуг);

ризик зниження рівня споживчого попиту на товари (роботи, послуги).

39.2.2.6. Під час визначення зіставності характеристик ринків товарів (робіт, послуг) можуть враховуватися, зокрема, але не виключно, такі фактори:

географічне місцезнаходження ринків та їх обсяги;

наявність конкуренції на ринках, відносна конкурентоспроможність продавців та покупців на ринку;

наявність на ринку однорідних (подібних) товарів (робіт, послуг);

попит та пропозиція на ринку, а також купівельна спроможність споживачів;

рівень державного регулювання ринкових процесів;

рівень розвитку виробничої і транспортної інфраструктури;

інші характеристики ринку, що впливають на ціни товарів (робіт, послуг).

39.2.2.7. Під час визначення зіставності комерційних та/або фінансових умов зіставних операцій з умовами контрольованої операції може проводитися аналіз комерційних стратегій сторін операцій, до яких, зокрема, але не виключно, належать стратегії, спрямовані на оновлення та удосконалення власної продукції, вихід на нові ринки збуту товарів (робіт, послуг).

39.2.2.8. Відхилення у складових хімічного складу продукції у межах, визначених нормативами, що встановлені центральними органами виконавчої влади та іншими державними органами, у тому числі відповідними національними стандартами, технологічними картами і технічними умовами, не може впливати на ціну/рентабельність контрольованої операції більш як на 5 відсотків у бік зменшення або збільшення такої ціни/рентабельності.

39.3. Методи встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки"

39.3.1. Встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" здійснюється за одним із таких методів:

39.3.1.1. порівняльної неконтрольованої ціни;

39.3.1.2. ціни перепродажу;

39.3.1.3. "витрати плюс";

39.3.1.4. чистого прибутку;

39.3.1.5. розподілення прибутку.

39.3.2. Критерії використання методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки"

39.3.2.1. Відповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" визначається за допомогою застосування методу трансфертного ціноутворення, який є найбільш доцільним до фактів та обставин випадку.

Найбільш доцільний метод трансфертного ціноутворення обирається з числа методів, наведених у підпункті 39.3.1 цього пункту, з урахуванням таких критеріїв:

доцільності обраного методу відповідно до характеру контрольованої операції, що визначається, зокрема, на основі результатів функціонального аналізу контрольованої операції (з урахуванням виконуваних функцій, використовуваних активів і понесених ризиків);

наявності повної та достовірної інформації, необхідної для застосування обраного методу та/або методів трансфертного ціноутворення;

ступеня порівнюваності між контрольованими і неконтрольованими операціями, включаючи надійність коригувань порівнюваності, якщо такі застосовують, які можуть використовуватися для усунення розбіжностей між такими операціями.

Платник податку з урахуванням зазначених критеріїв використовує будь-який метод, який він вважає найбільш доцільним, однак у разі, коли існує можливість застосування і методу порівняльної неконтрольованої ціни, і будь-якого іншого методу, застосовується метод порівняльної неконтрольованої ціни.

У разі коли з урахуванням таких критеріїв метод ціни перепродажу або метод "витрати плюс" та метод чистого прибутку або розподілення прибутку можуть застосовуватися платником податку з однаковою надійністю, слід застосовувати метод ціни перепродажу або метод "витрати плюс".

Платник податку може не застосовувати більше одного методу для визначення того, чи відповідають умови контрольованої операції принципу "витягнутої руки".

Якщо платник податків використав метод, що відповідає положенням цієї статті, або вибрав метод трансфертного ціноутворення, зазначений у договорі про попереднє узгодження цін у контрольованих операціях, встановлення контролюючим органом відповідності умов контрольованих операцій платника податків принципу "витягнутої руки" базується на тому методі трансфертного ціноутворення, який застосовується платником податків, за винятком випадків, коли контролюючий орган обґрунтує, що метод, який застосовується платником податків, не є найбільш доцільним.

39.3.2.2. Якщо під час застосування методів трансфертного ціноутворення порівняння ціни або фінансового показника контрольованої операції проводиться з цінами або фінансовими показниками кількох співставних неконтрольованих операцій, використовується діапазон цін (рентабельності).

У разі наявності кількох співставних неконтрольованих операцій використання діапазону цін (рентабельності) є обов'язковим.

39.3.2.3. Якщо ціна в контрольованій операції або відповідний показник рентабельності контрольованої операції перебуває:

в межах діапазону, вважається, що така ціна відповідає принципу "витягнутої руки";

поза межами діапазону цін (рентабельності), використовується медіана діапазону цін (рентабельності).

Порядок розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани діапазону цін (рентабельності) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Застосування для цілей оподаткування медіани діапазону цін (рентабельності) здійснюється за умови, що це не призведе до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.3.2.4. Вибір показника рентабельності може здійснюватися з урахуванням, зокрема, але не виключно, таких факторів:

виду діяльності сторони контрольованої операції;

розподілу функцій, ризиків, активів сторін;

економічної обґрунтованості обраного показника;

незалежності показника від доходів та/або витрат, визнаних в операціях між пов'язаними сторонами.

39.3.2.5. Під час визначення рівня рентабельності контрольованих операцій можуть бути використані фінансові показники, які забезпечують встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", зокрема, але не виключно:

характеристики товарів (робіт, послуг);

кількість товарів, обсяг виконаних робіт (наданих послуг);

строк виконання господарських зобов'язань;

умови проведення платежів під час здійснення операції;

офіційний курс гривні до іноземної валюти, встановлений Національним банком України, у разі використання такої валюти у розрахунках під час здійснення операції, зміни такого курсу;

розмір звичайних надбавок чи знижок до ціни товарів (робіт, послуг), зокрема знижок, зумовлених сезонними та іншими коливаннями споживчого попиту на товари (роботи, послуги), втратою товарами споживчих якостей, закінченням (наближенням дати закінчення) строку зберігання (придатності, реалізації), збутом неліквідних або низьколіквідних товарів;

розподіл прав та обов'язків між сторонами операції, визначених за результатами функціонального аналізу.

39.3.2.6. Показники рентабельності для цілей цієї статті визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності, відображених за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами відповідно до стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що використовуються в Україні, з відповідним коригуванням для забезпечення співставності показників.

39.3.2.7. У разі застосування методів, зазначених у підпунктах 39.3.1.2 - 39.3.1.4 підпункту 39.3.1 пункту 39.1 цієї статті, здійснюється вибір сторони, для якої перевіряється показник

відповідно до обраного методу трансфертного ціноутворення (далі - сторона, що досліджується).

Вибір сторони, що досліджується, повинен здійснюватися відповідно до виконаних кожною стороною контрольованої операції функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних із здійсненням такої операції.

Під час вибору сторони, що досліджується, аналізується застосовність обраного методу (комбінації методів) до кожної із сторін контрольованої операції. Стороною, що досліджується, обирається сторона:

щодо якої застосування такого методу (комбінації методів) є найбільш обґрунтованим;

для якої можна знайти найбільш зіставні операції та/або зіставні особи;

яка:

виконує найменш складні функції щодо контрольованої операції;

приймає найменші економічні (комерційні) ризики стосовно контрольованої операції;

не володіє об'єктами нематеріальних активів, які мають значний вплив на рівень рентабельності.

У разі здійснення зовнішньоекономічних операцій сторона, для якої перевіряється показник відповідно до обраного методу трансфертного ціноутворення, не обов'язково повинна бути резидентом.

39.3.3. Метод порівняльної неконтрольованої ціни

39.3.3.1. Метод порівняльної неконтрольованої ціни базується на порівнянні ціни, застосованої під час контрольованої операції, з ціною (діапазоном цін) у співставній (співставних) неконтрольованій (неконтрольованих) операції (операціях).

39.3.3.2. Під час застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни порівняння ціни контрольованої операції проводиться з ціною співставних неконтрольованих операцій, які фактично здійснені платником податків або іншими особами.

39.3.3.3. Порівняння ціни контрольованої операції з ціною (діапазоном цін) співставних неконтрольованих операцій проводиться на підставі наявної інформації про ціни, застосовані протягом періоду, який аналізується, або інформації на найближчу до дня здійснення контрольованої операції дату.

39.3.4. Метод ціни перепродажу

39.3.4.1. Метод ціни перепродажу складається з порівняння результату перепродажу, який покупець товару у контрольованій операції отримує від перепродажу товару у неконтрольованій операції, з результатом перепродажу, який отримується у співставній неконтрольованій операції купівлі та операціях перепродажу.

39.3.4.2. Метод ціни перепродажу також може використовуватися, зокрема, але не виключно, якщо під час перепродажу товару здійснюються такі операції:

підготовка товару до перепродажу та його транспортування (поділ товарів на партії, формування поставок, сортування, перепакування);

змішування товарів, якщо характеристики кінцевої продукції (напівфабрикатів) істотно не відрізняються від характеристик змішуваних товарів.

39.3.5. Метод "витрати плюс"

39.3.5.1. Метод "витрати плюс" складається з порівняння надбавки на витрати, понесені прямо чи опосередковано під час поставки товарів (робіт, послуг) у контрольованій операції, з надбавкою на витрати, понесені прямо чи опосередковано під час поставки товарів (робіт, послуг) у співставній неконтрольованій операції.

39.3.5.2. Метод "витрати плюс" може застосовуватися, зокрема, але не виключно, під час:

виконання робіт (надання послуг) особами, які є пов'язаними з отримувачами результатів таких робіт (послуг);

реалізації товарів, сировини або напівфабрикатів за договорами між пов'язаними особами;

реалізації товарів (робіт, послуг) за довгостроковими договорами (контрактами) між пов'язаними особами.

39.3.6. Метод чистого прибутку

39.3.6.1. Метод чистого прибутку операції полягає у порівнянні чистого прибутку на основі відповідної бази (витрати, продаж, активи), що отримує платник податку у контрольованій операції, з чистим прибутком на основі тієї ж бази у співставній неконтрольованій операції.

39.3.7. Метод розподілення прибутку

39.3.7.1. Метод розподілення прибутку операції складається з виділення кожному пов'язаному підприємству, що бере участь у контрольованій операції, частини загального прибутку (або збитку), отриманого від такої операції, яку б непов'язане підприємство отримало від участі у співставній неконтрольованій операції.

39.3.7.2. Якщо сторони контрольованих операцій, сукупний прибуток яких підлягає розподіленню з урахуванням положень підпункту 39.3.7 цього пункту, ведуть бухгалтерський облік та фінансову звітність на підставі різних форм та методів бухгалтерського обліку, для цілей застосування методу розподілення прибутку бухгалтерська і фінансова звітність повинна бути приведена у відповідність з єдиними методологічними засадами бухгалтерського обліку.

39.3.7.3. Метод розподілення прибутку може використовуватися, зокрема, але не виключно, у разі наявності:

істотного взаємозв'язку між контрольованими операціями та іншими операціями, що здійснюються сторонами контрольованої операції з пов'язаними з ними особами;

власності (користуванні) сторін контрольованої операції прав на об'єкти нематеріальних активів, що істотно впливають на рівень рентабельності.

39.3.7.4. Розподілення прибутку між сторонами контрольованих операцій проводиться на підставі результатів оцінки їх вкладу в сукупний прибуток відповідно до критеріїв, що

базуються на об'єктивних даних та підтверджуються інформацією у зіставних операціях та/або внутрішніми даними сторін контрольованих операцій з урахуванням виконаних кожною з них функцій, використаних під час здійснення контрольованих операцій активів та прийнятих економічних (комерційних) ризиків, пов'язаних з таким здійсненням.

39.3.7.5. Для цілей підпункту 39.3.7 цього пункту сукупним прибутком всіх сторін контрольованих операцій є сума прибутку від таких контрольованих операцій всіх сторін контрольованих операцій за період, що аналізується. При цьому залишковий прибуток (збиток) визначається як різниця між сукупним прибутком (збитком), отриманим за результатами здійснення контрольованих операцій, та сумою розрахункового прибутку (збитку) всіх сторін контрольованих операцій.

39.3.7.6. Розрахунковий прибуток (збиток) визначається на основі методів, передбачених підпунктами 39.3.1.2 - 39.3.1.4 підпункту 39.3.1 цього пункту, для кожної особи, що є стороною контрольованих операцій, на основі ринкового діапазону ціни товарів (робіт, послуг) або показників рентабельності для кожної сторони з урахуванням виконаних такою стороною функцій, використаних активів та прийнятих комерційних ризиків, що є типовими для зіставних операцій.

39.3.7.7. Визначення підсумкової величини прибутку (збитку) кожної сторони контрольованих операцій здійснюється шляхом підсумовування відповідних розрахункового прибутку (збитку) і залишкового прибутку (збитку).

39.3.7.8. Для розподілу між сторонами контрольованих операцій сукупного або залишкового прибутку (збитку) всіх сторін зазначених операцій можуть враховуватися, зокрема, але не виключно, такі показники:

розмір витрат, понесених кожною із сторін контрольованих операцій у зв'язку із створенням нематеріальних активів, використання яких впливає на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) від контрольованих операцій;

характеристика персоналу, залученого кожною стороною контрольованих операцій, включаючи його чисельність і кваліфікацію; витрачений персоналом час; обсяг витрат на оплату праці, що мають вплив на розмір фактично отриманого прибутку (понесеного збитку) кожною стороною контрольованих операцій;

ринкова вартість активів, що були використані кожною стороною контрольованих операцій та мали вплив на розмір фактично отриманого прибутку (збитку) контрольованих операцій;

інші показники, які пов'язані з виконанням функцій, використанням активів, прийнятими комерційними ризиками та розміром фактично отриманого прибутку (збитку) кожною стороною контрольованих операцій.

39.4. Складення та подання звіту про контрольовані операції та документації з трансфертного ціноутворення для податкового контролю

39.4.1. Для цілей податкового контролю за трансфертним ціноутворенням звітним періодом є календарний рік.

39.4.2. Платники податків (крім Національного банку України), які протягом звітного періоду здійснювали контрольовані операції, зобов'язані подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, інформацію про здійснені контрольовані операції одночасно з поданням декларації з податку на прибуток підприємств (додаток до декларації).

Платники податків, обсяг контрольованих операцій яких з одним контрагентом перевищує 5 млн гривень (без урахування податку на додану вартість), зобов'язані подавати звіт про контрольовані операції центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, до 1 травня року, що настає за звітним, засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису.

Форма звіту про контрольовані операції встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.4.3. Платники податків, що здійснюють контрольовані операції, повинні вести та зберігати документацію щодо трансфертного ціноутворення.

39.4.4. На запит центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, платники податків протягом місяця з дня отримання запиту подають документацію щодо окремих контрольованих операцій, зазначених у запиті, яка повинна містити інформацію, зазначену у підпункті 39.4.6 цього пункту.

39.4.5. Запит надсилається не раніше 1 травня року, що настає за календарним роком, в якому таку контрольовану операцію (операції) було здійснено.

39.4.6. Документація з трансфертного ціноутворення (сукупність документів або єдиний документ, складений в довільній формі) повинна містити таку інформацію:

а) дані про пов'язаних осіб, а саме:

контрагента (контрагентів) контрольованої операції;

осіб, які безпосередньо (опосередковано) володіють корпоративними правами платника податків у розмірі 20 і більше відсотків.

Дані повинні бути такими, що дають змогу ідентифікувати таких пов'язаних осіб (включаючи найменування держав (територій), податковими резидентами яких є такі особи);

б) загальний опис діяльності групи (включаючи материнську компанію та її дочірні підприємства), у тому числі організаційну структуру групи, опис господарської діяльності групи, політику трансфертного ціноутворення;

в) опис операції, умови її здійснення (ціна, строки та інші визначені законодавством України обов'язкові умови договорів (контрактів);

г) опис товарів (робіт, послуг), включаючи фізичні характеристики, якість і репутацію на ринку, країну походження і виробника, наявність товарного знаку та іншу інформацію, пов'язану з якісними характеристиками товару (роботи, послуги);

г) умови та строки здійснення розрахунків за операцією;

д) чинники, які вплинули на формування та встановлення ціни;

е) відомості про функції пов'язаних осіб, що є сторонами контрольованої операції, про використані ними активи, пов'язані з такою контрольованою операцією, та економічні (комерційні) ризики, які такі особи враховували під час здійснення контрольованої операції (функціональний аналіз та аналіз ризиків);

є) економічний аналіз (включаючи методи, які застосовано для визначення умов контрольованої операції та обґрунтування причин вибору відповідного методу; суму отриманих доходів (прибутку) та/або суму понесених витрат (збитку) внаслідок здійснення контрольованої операції, рівень рентабельності; розрахунок ринкового діапазону цін (рентабельності) стосовно контрольованої операції з описом підходу до вибору зіставних операцій, джерела інформації, застосовані для визначення умов контрольованої операції);

ж) результати порівняльного аналізу комерційних та фінансових умов операцій відповідно до підпункту 39.2.2 пункту 39.2 цієї статті;

з) відомості про проведене платником податку самостійне або пропорційне коригування податкової бази та сум податку відповідно до підпунктів 39.5.4 і 39.5.5 пункту 39.5 цієї статті (у разі його проведення).

39.4.7. Документація з трансфертного ціноутворення подається платником податків до контролюючого органу, в якому платник перебуває на обліку.

39.4.8. У разі коли подана платником податків документація з трансфертного ціноутворення не містить інформацію в обсязі, зазначеному в підпункті 39.4.6 цього пункту, або належного обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, надсилає такому платнику податків запит з вимогою додатково подати протягом 10 днів з моменту його отримання інформацію відповідно до підпункту 39.4.6 цього пункту та/або обґрунтування відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки".

39.4.9. Документація з трансфертного ціноутворення подається державною мовою. У разі подання разом з документацією документів, викладених іноземною мовою, платник податків одночасно подає переклад таких документів державною мовою.

39.5. Податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки"

39.5.1. Податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" здійснюється шляхом моніторингу та аналізу звітів про контрольовані операції та документації з трансфертного ціноутворення, будь-яких інших інформаційних джерел та шляхом отримання інформаційних матеріалів і висновків, у тому числі в ході опитувань уповноважених осіб та/або працівників платника податків, а також проведення перевірок платників податків з питань повноти нарахування і сплати податків під час здійснення контрольованих операцій (далі - перевірка контрольованих операцій).

39.5.1.1. Моніторинг умов контрольованих операцій здійснюється шляхом спостереження центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, за цінами, що застосовуються сторонами таких операцій, та шляхом аналізу звітів про контрольовані операції та документації з трансфертного ціноутворення, будь-яких інших інформаційних джерел та шляхом отримання інформаційних матеріалів і висновків, поданих платником податків відповідно до пункту 39.4 цієї статті.

З метою встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" посадові особи центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, під час проведення аналізу звітів про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення, поданих платником податків відповідно до пункту 39.4 цієї статті, мають право проводити опитування уповноважених осіб та/або працівників платника податків.

Порядок проведення моніторингу контрольованих операцій та опитування встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.5.1.2. Платник податків, стосовно якого здійснювався податковий контроль, інформується про надсилання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, повідомлення про виявлені контрольовані операції в десятиденний строк з дня надсилання такого повідомлення.

39.5.2. Перевірка контрольованих операцій проводиться відповідно до положень глави 8 розділу II цього Кодексу з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

39.5.2.1. Підставами для перевірки контрольованих операцій є:

а) отримання від платника податків звіту про контрольовані операції відповідно до пункту 39.4 цієї статті;

б) надсилання повідомлення контролюючим органом відповідно до підпункту 39.5.1.2 підпункту 39.5.1 цього пункту;

в) виявлення за результатами моніторингу та/або аналізу документації фактів здійснення платником податків контрольованих операцій, звіт про які відповідно до підпункту 39.4.2 пункту 39.4 цієї статті не подано або інформація про які не включена до поданого звіту;

г) неподання платником податку або подання з порушенням вимог пункту 39.4 цієї статті звіту про контрольовані операції або документації з трансфертного ціноутворення;

г) отримання документально підтвердженої інформації та даних, що свідчать про невідповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки".

39.5.2.2. Порядок проведення перевірки контрольованих операцій встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.5.2.3. Надання платником податків документів відбувається згідно з вимогами пунктів 85.2 і 85.3 статті 85 цього Кодексу протягом 10 днів з дати початку перевірки.

У разі необхідності отримання додаткових документів, що підтверджують здійснення фінансово-господарських операцій під час проведення перевірки, вони надаються платником податків протягом 15 днів з дати отримання запиту контролюючого органу.

39.5.2.4. Контролюючий орган не має права проводити більше однієї перевірки контрольованої операції одного платника податків протягом календарного року.

39.5.2.5. Якщо у платника податків, що є стороною контрольованої операції, стосовно зазначеної операції проведено перевірку контрольованих операцій і за результатами такої перевірки встановлено відповідність цін контрольованої операції принципу "витягнутої руки", щодо неї не можуть бути проведені перевірки платників податків, які є іншими сторонами цієї операції стосовно тих самих контрольованих операцій.

39.5.2.6. Проведення перевірки контрольованих операцій не перешкоджає проведенню перевірок, визначених статтею 75 цього Кодексу.

39.5.2.7. Строк проведення перевірки контрольованих операцій обчислюється з дня прийняття рішення про її проведення до дня складення довідки (акта) про проведення такої перевірки.

39.5.2.8. Тривалість перевірки контрольованих операцій не повинна перевищувати 18 місяців.

Кожні шість місяців проведення перевірки контрольованих операцій контролюючий орган подає платнику податків інформацію про поточний стан проведення перевірки.

39.5.2.9. У разі необхідності отримання інформації від іноземних державних органів, проведення експертизи та/або перекладу на українську мову документів, необхідних для дослідження відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", строк проведення перевірки за рішенням керівника (заступника керівника) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, може бути продовжений на строк, що не перевищує 12 місяців.

39.5.2.10. Під час перевірки контрольованих операцій можуть бути перевірені контрольовані операції з урахуванням строку, передбаченого пунктом 102.1 статті 102 цього Кодексу.

39.5.2.11. Якщо платник податків використав найбільш доцільний метод встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки" згідно з критеріями, передбаченими пунктом 39.3 цієї статті, такий метод використовується під час перевірки контролюючим органом.

Якщо контролюючим органом доведено, що застосований платником податків метод (комбінація методів) не дає змоги найбільш обґрунтовано встановити відповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", він має право застосувати інші методи (комбінацію методів) для встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки".

39.5.2.12. Застосування методів (комбінації методів) встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки", не встановлених цією статтею, забороняється.

39.5.2.13. Посадові особи, які проводять перевірку контрольованих операцій, мають право надіслати платникам податків, які є сторонами контрольованих операцій, що перевіряються, запит про надання документів (інформації) щодо операцій та/або провести зустрічну звірку в порядку, передбаченому статтею 73 цього Кодексу, та провести опитування посадових осіб та/або працівників платників податків, які є сторонами контрольованих операцій.

Платник податків зобов'язаний забезпечити можливість посадовим особам, які проводять перевірку контрольованих операцій, провести опитування відповідних посадових осіб або працівників.

39.5.2.14. Результати перевірки контрольованих операцій оформляються у формі акта (довідки), що складається у двох примірниках, підписується посадовими особами, які проводили перевірку та платником податків або його представником.

39.5.2.15. Якщо за результатами перевірки виявлено, що умови контрольованої операції відрізняються від умов, що відповідають принципу "витягнутої руки", що призвело до заниження суми податку, складається акт перевірки. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка.

39.5.2.16. У разі коли за результатами перевірок, що не стосуються трансфертного ціноутворення, вже були донараховані податкові зобов'язання на підставі коригування цін та обмежень рівня витрат та доходів за такими операціями, суми донарахованих податкових зобов'язань за результатами такої перевірки заліковуються в погашення нарахованих податків за результатами перевірки контрольованих операцій.

39.5.2.17. Форма акта (довідки) про результати перевірки контрольованої операції та вимоги до його (її) складення встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

Акт про результати перевірки контрольованої операції повинен містити документально підтверджені факти відхилення умов контрольованої операції від умов, що відповідає принципу "витягнутої руки", обґрунтування того, що таке відхилення спричинило зниження суми податку, розрахунок суми такого зниження.

39.5.2.18. У разі відмови платника податків або його представника від підписання акта (довідки) про результати перевірки контрольованої операції посадовими особами контролюючого органу складається відповідний акт, що засвідчує факт такої відмови.

39.5.2.19. Акт (довідка) перевірки контрольованої операції повинен бути вручений протягом двох робочих днів з дати його складення платнику податків, щодо якого проводилася перевірка, або його представнику під розписку.

39.5.2.20. У разі незгоди платника податків або його представника з висновками перевірки або фактами та даними, викладеними в акті про результати перевірки контрольованої операції, вони мають право подати свої заперечення протягом 30 днів з дня отримання акта. При цьому платник податків має право подати разом із запереченнями або в погоджений строк документи (їх завірені копії), що підтверджують обґрунтованість заперечень.

Такі заперечення розглядаються протягом 30 робочих днів, що настають за днем їх отримання, а платнику податків надсилається відповідь у порядку, визначеному статтею 58 цього Кодексу, для надсилання (вручення) податкових повідомлень-рішень.

39.5.2.21. Прийняття податкового повідомлення-рішення за результатами перевірки контрольованої операції здійснюється у порядку, передбаченому статтею 86 цього Кодексу.

39.5.2.22. Оскарження податкових повідомлень-рішень, прийнятих за результатами перевірки контрольованої операції, здійснюється відповідно до статті 56 цього Кодексу.

39.5.2.23. Матеріали та відомості, отримані територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, під час здійснення заходів податкового контролю щодо контрольованих операцій, можуть бути використані під час проведення перевірки інших осіб, які є сторонами таких операцій.

39.5.3. Джерела інформації, що використовуються для встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки"

39.5.3.1. Платник податків та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, використовують джерела інформації, які містять відомості, що дають можливість співставити комерційні та фінансові умови операцій згідно з підпунктом 39.2.2 пункту 39.2 цієї статті, зокрема:

а) інформацію про зіставні операції платника податку, а також інформацію про зіставні операції його контрагента-сторони контрольованої операції з непов'язаними особами;

б) будь-які інформаційні джерела, що є загальнодоступними та надають інформацію про співставні операції та осіб.

39.5.3.2. Якщо платник податків з метою встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" за методами, визначеними пунктом 39.3 цієї статті, використав джерела інформації, передбачені підпунктом 39.5.3.1 підпункту 39.5.3 цього пункту, контролюючий орган використовує ті самі джерела інформації, якщо не доведено, що інші джерела інформації дають можливість отримати вищий рівень зіставності комерційних та фінансових умов операцій.

39.5.3.3. Для зіставлення з метою оподаткування умов контрольованих операцій з умовами неконтрольованих операцій контролюючий орган не має права використовувати інформацію, яка не є загальнодоступною (зокрема інформацію, доступ до якої наявний тільки у органів державної влади).

39.5.4. Самостійне коригування

39.5.4.1. У разі застосування платником податків під час здійснення контрольованих операцій умов, що не відповідають принципу "витягнутої руки", платник податків має право самостійно провести коригування ціни контрольованої операції і сум податкових зобов'язань за умови, що це не призведе до зменшення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету.

39.5.4.2. Самостійне коригування є коригуванням платником податків ціни контрольованої операції, за результатами якого розрахована ціна відповідає принципу "витягнутої руки", навіть якщо така ціна відрізняється від фактичної ціни, встановленої під час здійснення контрольованої операції.

39.5.5. Пропорційне коригування

39.5.5.1. У разі коли за результатами перевірки відповідності умов контрольованих операцій з пов'язаними особами-резидентами принципу "витягнутої руки" контролюючим органом встановлено відхилення від умов, що відповідають принципу "витягнутої руки", та проведено донарахування податкових зобов'язань або коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування або інших показників податкової звітності, або якщо платник податків провів самостійне коригування згідно з підпунктом 39.5.4 цього пункту, інша сторона контрольованої операції - пов'язана особа має право на коригування своїх податкових зобов'язань виходячи з умов, що відповідають принципу "витягнутої руки", визначених такою перевіркою або самостійно таким платником податку. Таке коригування для цілей цього Кодексу визначається пропорційним коригуванням.

39.5.5.2. У разі коли внаслідок самостійних коригувань, проведених платником податків у порядку, передбаченому підпунктом 39.5.4 цього пункту, або у результаті перевірки, проведеної контролюючим органом, такому платнику податків було донараховано податкові зобов'язання, право на проведення пропорційного коригування виникає в іншій стороні контрольованої операції лише після сплати таких податкових зобов'язань платником податків.

39.5.5.3. Під час проведення пропорційного коригування первинні документи та реєстри бухгалтерського обліку не коригуються.

39.5.5.4. Пропорційне коригування проводиться платником податків на підставі повідомлення про можливість проведення пропорційного коригування, отриманого від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, та в інших випадках, визначених цією статтею.

Повідомлення про можливість проведення пропорційного коригування надсилається платнику податків протягом 30 календарних днів з дати виникнення права на проведення пропорційного коригування в електронній формі засобами електронного зв'язку або рекомендованим листом з повідомленням про вручення або вручається йому чи його уповноваженому представнику під розписку.

У разі наявності у платника податків інформації про виконання іншою стороною контрольованої операції рішення про донарахування податкових зобов'язань або коригування від'ємного значення об'єкта оподаткування, інших показників податкової звітності, або якщо така сторона провела самостійне коригування згідно з підпунктом 39.5.4 цього пункту, такий платник податків має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, із заявою про надсилання повідомлення про проведення пропорційного коригування із зазначенням підстав для його проведення.

Якщо право платника податків на проведення пропорційних коригувань виникло в результаті виконання іншою стороною контрольованої операції рішення про донарахування податкових зобов'язань, до заяви додаються копії документів, які підтверджують виконання таких рішень або сплату суми заниження податкового зобов'язання (недоплати), розрахованої в результаті проведення платником податків самостійного коригування.

Форма та порядок подання такої заяви встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.5.5.5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, розглядає заяву платника податків протягом 15 робочих днів з дня її отримання та за результатами розгляду приймає одне з таких рішень:

надіслати повідомлення про можливість проведення пропорційного коригування;

відмовити у проведенні пропорційного коригування у разі недотримання порядку подання заяви або відсутності необхідних документів;

повідомити про відмову у проведенні пропорційного коригування у зв'язку з оскарженням рішення про донарахування податкових зобов'язань.

Якщо протягом 20 робочих днів, що настають за днем отримання заяви платника податків, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, не було надіслано повідомлення про можливість пропорційного коригування або обґрунтовану відмову у його проведенні, заява такого платника податку вважається задоволеною і він має право на проведення відповідного пропорційного коригування.

Якщо контролюючим органом встановлено, що таке пропорційне коригування є необґрунтованим та призвело до заниження податкових зобов'язань або завищення бюджетного відшкодування податку на додану вартість, від'ємного значення об'єкта оподаткування, платника податків може бути притягнуто до відповідальності в порядку, передбаченому статтею 123 цього Кодексу.

39.5.5.6. У разі коли пропорційне коригування проведено відповідно до рішення про донарахування податкових зобов'язань, що в подальшому було скасовано, проводиться зворотне коригування.

39.5.5.7. Зворотне коригування проводиться на підставі повідомлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, протягом 20 робочих

днів з дати отримання такого повідомлення. До повідомлення додаються розрахунок зворотного коригування та копія відповідного судового рішення про скасування рішення про нарахування податкових зобов'язань.

39.5.5.8. Повернення надміру сплачених сум податків за скасованим рішенням проводиться виключно після того, як проведено зворотне коригування та сплачено відповідні податки сторонами контрольованої операції.

39.5.5.9. Штрафні санкції під час проведення зворотного коригування не нараховуються.

39.5.5.10. Форми повідомлення про пропорційне коригування та зворотне коригування визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику.

39.5.5.11. У разі коли одна із сторін контрольованих операцій є нерезидентом, пропорційне коригування проводиться в порядку і на умовах, що передбачаються міжнародними договорами України про усунення подвійного оподаткування.

39.6. Попереднє узгодження цін у контрольованих операціях

39.6.1. Великий платник податків має право звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, із заявою про попереднє узгодження цін у контрольованих операціях.

Узгодження цін у контрольованих операціях є процедурою між великим платником (платниками) податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, під час якої узгоджуються критерії для визначення умов, що відповідають принципу "витягнутої руки", для деяких майбутніх контрольованих операцій на обмежений строк на підставі договору.

39.6.1.1. Предметом узгодження можуть бути, зокрема, але не виключно:

види та/або перелік товарів (робіт, послуг), що є предметом контрольованих операцій;

методи або комбінація методів встановлення відповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки";

перелік джерел інформації, які передбачається використати для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу "витягнутої руки";

строк, на який узгоджуються ціни у контрольованих операціях;

допустиме відхилення від встановленого рівня економічних умов здійснення контрольованих операцій;

порядок, строки подання та перелік документів, які підтверджують дотримання узгоджених цін у контрольованих операціях.

39.6.1.2. Інші умови попереднього узгодження цін у контрольованих операціях визначаються за згодою сторін.

39.6.2. За результатами попереднього узгодження цін у контрольованих операціях укладається договір, який підписується керівником великого платника (платників) податків

або його уповноваженою особою та керівником (заступником керівника) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику.

39.6.2.1. Договір, укладений за результатами узгодження цін у контрольованих операціях між великим платником (платниками) податків та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, має односторонній характер.

39.6.2.2. У разі коли предметом узгодження є порядок встановлення відповідності цін у контрольованій зовнішньоекономічній операції принципу "витягнутої руки", великий платник (платники) податків чи центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, мають право залучати до процедури узгодження цін державний орган, уповноважений справляти податки і збори в державі, яка є стороною контрольованої зовнішньоекономічної операції (за умови наявності міжнародного договору (конвенції) про уникнення подвійного оподаткування між Україною і такою державою). Договір, укладений за результатами такого взаємного узгодження, має двосторонній характер.

39.6.2.3. У разі залучення до процедури узгодження цін двох і більше державних органів, уповноважених справляти податки і збори в державах, які є сторонами контрольованої зовнішньоекономічної операції (за умови наявності міжнародних договорів (конвенцій) про уникнення подвійного оподаткування між Україною і такими державами), договір, укладений за результатами такого узгодження, має багатосторонній характер.

39.6.2.4. Порядок попереднього узгодження цін у контрольованих операціях, за результатами якого укладаються договори, що мають односторонній, двосторонній та багатосторонній характер, затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі дотримання умов договору про узгодження цін контролюючі органи не мають права приймати рішення про донарахування податкових зобов'язань, штрафів, пені стосовно контрольованих операцій, які є предметом договору про попереднє узгодження цін".

4. У статті 78:

1) у пункті 78.1:

підпункт 78.1.2 викласти в такій редакції:

"78.1.2. платником податків не подано в установлений законом строк податкову декларацію, розрахунки, звіт про контрольовані операції або документацію з трансфертного ціноутворення, якщо їх подання передбачено законом";

підпункти 78.1.14 і 78.1.15 замінити підпунктами 78.1.14 - 78.1.16 такого змісту:

"78.1.14. у разі отримання документально підтвердженої інформації та даних, що свідчать про невідповідність умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" та/або встановлення невідповідності умов контрольованої операції принципу "витягнутої руки" у порядку, передбаченому підпунктом 39.5.1.1 підпункту 39.5.1 пункту 39.5 статті 39 цього Кодексу;

78.1.15. неподання платником податків або подання з порушенням вимог пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення або у разі встановлення порушень під час моніторингу такого звіту або документації відповідно до вимог пунктів 39.4 і 39.5 статті 39 цього Кодексу;

78.1.16. отримано звіт про контрольовані операції, надісланий платником податків відповідно до пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу. У такому разі перевірка проводиться виключно з питань контролю трансфертного ціноутворення";

2) доповнити пунктом 78.9 такого змісту:

"78.9. Перевірка платника податків з питань повноти нарахування і сплати податків та зборів під час здійснення контрольованих операцій проводиться з урахуванням особливостей, визначених статтею 39 цього Кодексу".

5. Пункт 79.4 статті 79 виключити.

6. Перше речення абзацу першого пункту 102.1 статті 102 після слів і цифр "не пізніше закінчення 1095 дня" доповнити цифрами і словами " (2555 дня у разі проведення перевірки контрольованої операції відповідно до статті 39 цього Кодексу)".

7. Пункт 120.3 статті 120 викласти в такій редакції:

"120.3. Неподання платником податків звіту та/або обов'язкової документації про здійснені ним протягом року контрольовані операції або невключення до такого звіту інформації про всі здійснені протягом звітного періоду контрольовані операції відповідно до вимог пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, тягне за собою накладення штрафу у розмірі:

100 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, - у разі неподання (несвоечасного подання) звіту про контрольовані операції;

п'ять відсотків суми контрольованих операцій, що не задекларовані у звіті;

три відсотки суми контрольованих операцій, щодо яких не була подана документація, визначена підпунктом 39.4.8 пункту 39.4 статті 39 цього Кодексу, але не більше 200 розмірів мінімальної заробітної плати за всі незадекларовані контрольовані операції".

8. Пункт 21 підрозділу 10 "Інші перехідні положення" розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України виключити.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності 1 січня 2015 року.

2. Установити, що звіт про контрольовані операції за 2014 рік подається до 1 травня 2015 року і формується з урахуванням норм [статті 39 Податкового кодексу України](#), у редакції, що діяла до 1 січня 2015 року.

3. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ

28 грудня 2014 року

N 72-VIII

П. ПОРОШЕНКО